

အိပ်ပတ်ဒီးဆိကမိပ်အီတကွါ

ဖဲကိာ်စီဖျိတ်တၢ်ဃုထၢထီၣ်အကတိၢ်န့ၣ်, တၢ်တဲထီၣ်တဲလီၤတၢ်ဒီးတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအကျါ အကျါအိပ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. **တနီၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢအကမၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲလၢအကမၣ်န့ၣ်လီၤ.**

အိပ်ပတ်ဒီးဆိကမိပ်တၢ်လၢအဟံးဃုာ်ဟံးဂီၤဒီးတၢ်အဂီၢ်ထံးလၢနထီၣ်ဘၣ်, နၢ်ဟူဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဖးဘၣ်အဂီၢ်အကျါလၢဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အ ကျါအကျဲန့ၣ်တကွါ.

တၢ်ကွဲးအသး, တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်, တၢ်ဂီၤမူဒီးတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ဒုးအိပ်ထီၣ်အီၤလၢအံၤအံၤ (AI) တဖၣ်တၢ်ကသုအီၤဒီးသိးကကျဲးစးဒီးကွဲးန့ၣ် လွဲန့ၣ်လၢကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဖဲလဲၣ်, ကဘၣ်မၤပွဲၤတၢ်ဖးအလံာ်ဒဲလဲၣ်, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်မနုၤဃိတၢ်န့ၣ်တၢ်အကျါကျဲတသ့ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. **ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤတဂၤတဂၤသ့န့ၣ်လီၤ.**

ဆိးကါတၢ်သးဒုဒီလၢအိပ်ဒီးအဂီၢ်အခါးန့ၣ်တကွါ. သမံသမိးကွါ, မ့တမ့ၢ်ကွါကဟံးကွါအီၤ, ဘၣ်ဆုၣ်တဘၣ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤဒီးတဘၣ်တံာ်ဖျါ ထီၣ်ကဒီးအီၤဘၣ်. နဟံးဖျါထီၣ်အီၤဆူတၢ်လီၤလၢနထီၣ်အီၤန့ၣ်သ့စ့ၢ်ကိးလီၤ. တံၤစၢၤမၤစၢၤတံၤသကိးဒီးဟံးဖိဃိတဖၣ်ကမၤတၢ်တမံၤဃီ အဂီၢ်တကွါ.

အီးစတြဲလယါအိပ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးကျါကျဲတဖၣ်လၢန့ၣ်အီၤသ့အိပ်ကတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖးတ ဖၣ်ဒီးပဝဲလၢာ်ပအိပ်ဒီးမူဒါလၢကဒိသဒါအီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအအိပ်ဟံးဒီးပုၤန့ၣ်တဘၣ်မၤလီၤဘၣ်ယိၣ်အီၤတဂ့ၤ.

သမံသမိးကွါတၢ်လၢအဟံးဃုာ် ဟံးဂီၤန့ၣ်တကွါ

- ကွါဃု-**
- တၢ်ကတိၢ်တဖၣ်လၢဒုးအိပ်ထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ် လၢအဆူၣ်အကံၤ, လီၤကံၤဒ်တၢ်ဖးသံပျီၤသံ, တၢ်သးထီၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဟီၣ်သးဝးတကွါ
 - တၢ်ဃုထၢခွဲးယၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဒၣ်တစဲး ဖိလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤခဲလၢာ်အလီၤန့ၣ်တကွါ.
 - တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ်ကရၢတဖု, မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢအတမ့ၢ်ထဲပုၤတဂၤကရၢတဖုဒီး အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဘၣ်န့ၣ်တကွါ
 - တၢ်တဲဆူးတဲဆါပုၤတဂၤလၢကဘၣ်သးစၢၣ် ဆါလၢတၢ်ဂ့ၢ်လိၣ်ဘီလီၤအလီၤန့ၣ်တကွါ.

သမံသမိးကွါတၢ်အဂီၢ်ထံးတကွါ သံကွါလီၤန့ၣ်သးလၢ-

- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအီၤအဟဲဖဲလဲၣ်. တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်အဟဲ လၢတၢ်လီၤလၢအလီၤန့ၣ်ကစီဒီး.
- တၢ်န့ၣ်အဟဲလၢအီးစတြဲလယါမ့ၢ်လၢထံဂုၤ ကီၢ်ဂၤန့ၣ်လဲၣ်.
- တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ(AI)ကသ့ဒါ. အံၤအံၤတၢ်ကူၣ်သ့ ကူၣ်မၤညီထီၣ်တၢ်ဒီးသိးကဒုးအိပ်ထီၣ်တၢ်ကွဲး အသး, တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်, တၢ်ဂီၤမူဒီးတၢ်ကလုာ်က ဘျဲးကဘျဲးတဖၣ်လီၤ.
- ဘၣ်မနုၤအဃိတၢ်စဲကျဲးရၤလီၤအီၤန့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၤအိပ်တမံၤမဲၤလၢပုၤတဂၤလၢ ကျဲးစးကွဲးန့ၣ်လွဲန့ၣ်တၢ်လၢအတမ့ၢ်တတီၢ်ဘၣ် တမံၤမဲၤန့ၣ်ကသ့ဒါ.

သမံသမိးကွါပဟံးယဲၤသန့န့ၣ်တ ကွါ

- မၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢအမ့ၢ်အတိ-**
- ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအခါဖဲလဲၣ်
 - မ့ၢ်တၢ်ဂီၢ်တၢ်ဖးတဖၣ်ဒဲလဲၣ်
 - မ့ၢ်တၢ်ဆါတံာ်တၢ်အစၢၤဒဲလဲၣ်
 - မ့ၢ် AEC ဟံးဃာ်တၢ်ဖးတဖၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢ ဒဲလဲၣ်.

